

N. 20.

WARSZAWA,

$\frac{7}{19}$ maja 1869 roku.

Wychodzi w każdą Środę.

Redakcja przy ulicy Nowy-Świat, 28.

Expedycja i Skład Główny w Księgarni
Gebethnera i Wolffa, Krakowskie-Przed-
mieście, 415.

O P E A T A:

Merkury:	roc.	pólr.	kwart.
w Warszawie	rub. 4	2	1
z przesyłką pocztą	„ 4,50	2,25	1,12 1/2

Ekonomista i Merkury.			
w Warszawie	8	4	2
z przesyłką pocztą	9	4,50	2,25

Cena ogłoszeń za 5 liter 1 kopiejka.
(około 10 kop. za wiersz).

MERKURY,

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Charakter ogólnego położenia w ciągu ubiegłego tygodnia nie zmienił się wcale, wybory we Francji dotąd jeszcze prawie wyłącznie zajmują prasę, — chociaż już tu i owdzie wychodzi na jaw krzątanie się około polityki zewnętrznej; wszakże dopiero po wyborach, to jest po dniach 5 kwestje zaczną wychodzić na wierzch jak grzyby. W tej chwili kilka dzienników zwróciło uwagę na krótki pobyt posła francuskiego przy dworze berlińskim p. Benedetti w Paryżu, upatrując w tém jakąś tajemniczą negocjację pomiędzy królem Wilhelmem a cesarzem Francuzów. Jestto jedna z tych dziennikarskich pogłosek, które przez swe nieprawdopodobieństwo, same się zbijają.

Ruch wyborczy we Francji coraz więcej się uwidacznia, a w Paryżu doprowadził nawet do manifestacji i tłumnych zebrań ludu, które się skończyły wdaniem się policji, śmiercią kilku, ranieniem kilkudziesięciu i aresztowaniem stu kilkudziesięciu ludzi. Telegram donoszący ogólnikowo o tych zaburzeniach, jak iskra elektryczna przebiegł Europę i oczy wszystkich zwrócił na Francję; ogłoszone wszakże jednocześnie podniesienie się kursu renty z 71,⁷⁰ na 72,⁰⁵ osłabiło znacznie doniosłość telegramu. Zaburzenia te są naturalnym skutkiem nowego prawa o zgromadzeniach, z którym Francuzi jeszcze się nie oswoili i używać go nie umieją.

Journal officiel ogłasza listę członków komisji mieszanej ustanowionej do ułożenia projektu do traktatu franko-belgijskiego w kwestji dróg żelaznych. Komisja ta złożoną jest z samych specjalistów z wyłączeniem zupeł-

ném politycznych osobistości. Wybór taki dostatecznie przekonywa, że chodzi tylko o rozwiązanie niektórych kwestij technicznych, które zapewne wielkich trudności nie przedstawia. Z wielkiej chmury mały deszcz.

Zmiana włoskiego ministerjum jest już faktem spełnionym. Zapewniają że pierwszym aktem tego nowego ciała rządzącego będzie przedstawienie Izbie projektu do prawa zlewającego służbę skarbową w 57 prowincjach na bank narodowy, zaś w pozostałych 12 na bank neapolitański. Skutkiem takiej organizacji kapitał zakładowy banku narodowego ma być podwyższony ze 100 na 200 milionów franków.

Kortezy obradują obecnie nad artykułem konstytucji, traktującym o formie rządu. Kwestja nader ważna, która bezwątpienia na korzyść monarchizmu będzie rozwiązana. Lecz zastosowanie jej w praktyce napotka pewne przeszkody, gdyż dziś więcej jak kiedykolwiek opinja publiczna jest w niepewności, co do wyznaczenia następcy królowej Izabelli.

Nowiny z Niemiec nie przedstawiają żadnego interesu.

Na naszym targu pieniężnym najważniejszym objawem jest znaczne w ciągu tygodnia zniżenie waluty. Wexle na Berlin o 1%, a na Paryż o 2% drożej płacić trzeba, nawet na austriackiej walucie różnice miennego $\frac{3}{4}$ % na naszą niekorzyść wypadła. Akcje drogi żel. W.-Wied. o $\frac{5}{6}$ % obniżyły się, zawsze jednak stoją jeszcze bardzo wysoko.

DROGA ŻELAZNA WARSZAWSKO-WIEDENSKA.

Dla wiadomości akcjonariuszów Tow. dr. żel. w. wied. mających zamiar uczestniczyć na ogólnym zgromadzeniu w d. 4/16 czerwca odbyć się mającym, zamieszczamy poniżej podanie przez 51 akcjonariuszów do rady zarządzającej wniesione, następującej treści:

„Niżej podpisani akcjonariusze towarzystwa drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej zawiadamiają radę zarządzającą, iż na najbliższym zgromadzeniu ogólnym poddadzą pod decyzję następujące wnioski, zamieszczenia których na porządku dziennym żądają.

Wniosek 1.

Aby ogólne zebranie uznało, że interesa towarzystwa prowadzone są przez radę zarządzającą w sposób nieodpowiedni, i aby z tego powodu wyraziło swoje niezadowolenie.

Do przedstawienia tego wniosku powoduje podpisanych pomiędzy innymi postępowanie rady zarządzającej w interesach skupu praw założycieli i projektowanej budowy odnogi Częstochow-Herby.

Interes skupu praw założycieli w szczególniejszy sposób przeprowadzonym został. Ogłoszenia dotyczące zwyczajnego zebrania ogólnego, na którym interes ten został rozstrzygniętym, mieściły w przedmiocie skupu jedynie następujące słowa:

„Na zasadzie §§ 32 i 35, rada zarządzająca zawiadamia, że gdy pewna liczba akcjonariuszów w powołaniu się na § 43 ad d, podała wniosek w przedmiocie skupu *renty założycielskiej*, oraz przysposobienia ku temu potrzebnego „kapitału, wniosek przeto takowy celem powzięcia uchwały „przez ogólne zgromadzenie na porządku dziennym tegoż „zgromadzenia zamieszczonym zostanie.”

Z ogłoszenia tego akcjonariusze nie mogli przypuszczać, aby układ z założycielami był już przed zebraniem zawartym. Tymczasem rada zarządzająca poddała pod zatwierdzenie ogólnego zgromadzenia gotowy już układ, zawarty na dwa dni przed dniem zebrania. O zawarciu tego układu i mającej nastąpić jego homologacji, a co najważniejsza, o cyfrze umówionego już wynagrodzenia, akcjonariusze uwiadomieni nie byli, a sądząc, że idzie dopiero o upoważnienie do układania się, nie widzieli konieczności zgłaszać się na ogólne zgromadzenie.

Troskliwie postępując, rada zarządzająca chociaż miała minimum kompletu statutem wymaganego, powinna była posiedzenie odroczyć, nowe zwołać i akcjonariuszów o układzie pod homologacją poddawanych przez pisma publiczne uprzedzić. W śpieszcu swoim rada zarządzająca inaczej postąpiła. Skutkiem tego bez wiedzy ogromnej większości akcjonariuszów, postanowionym został skup praw założycieli za sumę rubli 1.250.000 z dodatkiem rubli 62 500, które to wynagrodzenie zdaniem podpisanych przewyższa co najmniej w dwójnasób wartość skupionych praw.

Na spłacenie udziału założycieli, który w najpomyślniejszym roku wyniósł około rubli 56.000, rada zarządzająca zaciągnęła pożyczkę w obligacjach wartości nominalnej przybliżenie obliczonej rubli 1.750.000, przez co obarczyła przyszłość przedsiębiorstwa, aż do końca jego istnienia stałym ciężarem, około rubli 91.000 rocznie wynoszącym.

Szkoda zrzadzona towarzystwu przez układ z założycielami, tém jest większą, że skupione prawa nie stanowiły wcale renty stałej, lecz były po prostu z natury swój zmiennym udziałem w zyskach ewentualnych, od przyszłości zawisłych, — że udział ten z chwilą mającego przedź czy później nastąpić nowego wy-

puszczenia akcji na drugą kolę szyn i inne konieczne potrzeby musiały być znacznie zmniejszonym, a może nawet do zera zredukowanym.

Na innym znowu zebraniu nadzwyczajnym akcjonariuszów, rada zarządzająca wystąpiła z propozycją budowy odnogi z Częstochowa do Herbów. Odnoga ta długości wiorst 17³/₄, stanowiłaby linią konkurencyjną dla istniejącej dziś kolęi z Częstochowa do Sosnowców, której długość wynosi przeszło wiorst 80. Budowa projektowanej odnogi nie leży w interesie towarzystwa, korzyść z nię byłaby tylko dla drogi prawego brzegu Odry. Zamiast budowy linii konkurencyjnej, towarzystwo, jeśli posiadało dostateczne fundusze, powinno by myśleć o liniach alimentacyjnych, jak np. o drogach fabrycznych lub o drodze z Piotrkowa do Sandomierza.

W każdym razie niepodobną pojąć jak mogła rada zarządzająca przedstawić do potwierdzenia rządu kosztorysy na rubli 1.364.000, które sama później miała podobno zmoderować do rubli 1.200.000. W stosunku tęg ostatnię już zmoderowanej sumy, koszt jednię wiorsty wyniósłby rubli 67.600, a tymczasem z doświadczenia w kraju nabytego notorycznie jest wiadomém, że linja taka jak z Częstochowa do Herbów może być wybudowaną za połowę powyższej ceny.

Wniosek 2.

Aby ogólne zgromadzenie postanowiło, że zwołaném będzie w ciągu trzech miesięcy nadzwyczajne zebranie w celu postanowienia następujących zmian i uzupełnień statutów towarzystwa:

a) Przy drodze żelaznej warszawsko-wiedeńskiej będzie trzech wybieranych corocznie przez ogólne zgromadzenie delegatów ze strony akcjonariuszów, którzy będą mieli prawo brania udziału w posiedzeniach rady zarządzającej z głosem doradczym, jako tęg wglądania bezpośredniego we wszelkie akta, księgi, rachunki i dowody.

Delegaci obowiązani będą złożyć po 40 akcji.

b) Członkowie rady na przyszłość pensji stałej pobierać nie będą, natomiast otrzymują wynagrodzenia w formie djet lub znaków obecności. Takież same wynagrodzenia pobierają delegaci.

Stały roczny fundusz na te wynagrodzenia oznacza ogólne zgromadzenie.

c) Prezes rady powinien mieć stałe zamieszkanie w Warszawie.

d) Rada zarządzająca zbiera się w siedzisku towarzystwa w Warszawie, na wezwanie prezesa, ilekroć tego wymaga dobro towarzystwa, przynajmniej zaś raz na miesiąc. Rada zarządzająca będzie zwołaną przez prezesa ilekroć tego dwóch jęg członków lub dwóch delegatów zażąda. Uchwały zapadają większością głosów członków obecnych.

W przypadku równości zdań, głos prezydującego przeważa.

Do ważności uchwał, potrzebną jest obecność przynajmniej pięciu członków i jednego delegata.

e) Zgromadzenie nadzwyczajne może być zwołaném bądź przez radę zarządzającą, bądź na żądanie trzech delegatów, bądź na domaganie się najmniej 10-u akcjonariuszów, będących w posiadaniu dwóch tysięcy sztuk akcji; w ostatnim wypadku akcje złożone będą w kasie towarzystwa lub w Banku Polskim, aż do odbycia ogólnego zgromadzenia.

f) Głosowanie na ogólnym zgromadzeniu będzie tajnym, ilekroć tego dziesięciu przynajmniej akcjonariuszów zażąda.

• Potrzebę zmian i uzupełnień powyżej projektowanych, doświadczenie wykazało; bliższe ich usprawiedliwienie nastąpi przy dyskusji ustnej.

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 8 maja	w ciągu tygodnia				w d. 15 maja
		przybyło		ubyło		
		r	u	b	l	
1. Skup. Portfel } wexli kraj. {	w Warsz.	2.476.916, 48 ¹ / ₂	242267, 72	174618, 85 ¹ / ₂	2.544.565, 35	
	w Łodzi	531.364, 57 ¹ / ₂	30304, 21	25928, 49 ¹ / ₂	535.740, 29	
	w Włocł.	516.411, 09	68970, 90 ¹ / ₂	58315, 66 ¹ / ₂	527.066, 33	
2. Zaliczenia na papiery publiczne	zagranicznych	405.652, 75 ¹ / ₂	5651, 33		411.304, 08 ¹ / ₂	
	publicznych	469.749, .	8554, .	18893, .	459.410, .	
3. Pożyczki na zastaw } towarów } } in. tow. } } kosztowności }	welny.	62.103, 54		4080, .	58.023, 54	
	in. tow.	245.668, 01	1131, 41	4351, 41	242.448, 01	
	kosztowności	832 043, 13	16353, 31	22057, 11	826.339, 33	
4. Otwarte kredyty	Monety srebrne	3.847.223, 63	569526, 55	765721, 22	3.651.028, 96	
	złote	2.585.745, 84 ³ / ₄		4537, 03 ¹ / ₂	2.581.208, 81 ¹ / ₄	
5. Kasa } } Bilety Banku Polskiego } „ Kred. Cesarstwa	Monety srebrne	43.967, 58 ¹ / ₂			43.967, 58 ¹ / ₂	
	Bilety Banku Polskiego	758.971, .	38400, .		797.371, .	
	„ Kred. Cesarstwa	1.880.916, .		826624, .	1.054.292, .	
Łącznie (5)		5.269.600, 43 ³ / ₄		792761, 03 ¹ / ₂	4.476.839, 39 ³ / ₄	

KURSA GIELDY.

w tygodniu 10—15 maja 1869 r.

Sto- pa 0/o	RÓWNIĄ (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU						Stosu- nek do równi na 100		
		Poniedz. 10 maja	Wtorek 11	Środa 12	Czwar. 13	Piątek 14	Sobota 15			
		R	u	b	l	e				
1. Papiery publiczne.										
a) Rządowe.										
Polskie.	Oblig. Skarbowe (r. 100. 150 500).	4	100				81,50	81 ¹ / ₂		
	Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75							
	Cert. ban na obl. cz. A (z. 300) z k.	5	45				52,50	116 ² / ₃		
	„ „ „ B (z. 200)	0	30				27,25	90 ⁵ / ₆		
	„ „ „ „	5	30				34,33	114 ² / ₅		
Polskie.	Dow. Kom. Cen. Lik. (róż. sumy)	0	100				*45	*45		
	Listy likw. (r. 100. 250. 500. 1000) kupon	4	100	72,07	72,22	72,05	72,04	72,09	71,98 1,82 ² / ₉	
Ruskie.	5-ta pożyczka (500)	5	100				*85,50	*85 ¹ / ₂		
	Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	171	170		170	171	171	
	„ „ z 1866 r.	5	100	169	168		168	168	168	
	„ „ „ lutowe	4	100	100,75	100,75	100,75	100,75	100,75	100 ³ / ₄	
	„ „ „ sierpniowe	4	100	101	101	101	101	101	101	
Ruskie.	Bilety banku Pańs. (100 i wyżej)	5	100				89	89		
b) Towarzystwo i Spółek.										
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000 ser. 2)	4	100	87,15	87,31	87,21	87,12	86,94	86,92	
	„ „ „ kupon	4	100	84,15	84,31	84,21	84,20	83,94	83,92	
	Oblig. Tow. Kred. Ziemińskiego	5,475	100	99,25	99,17	99,17	99,17	99,17	99,17	
	Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	uw.	60			71	71	72	120	
	„ „ W-B. (100. 150)	4	100		70				70	
Ruskie.	Obligacje „ Teresp. (100)	5	100	100,50		101		100,50	100 ¹ / ₂	
Ruskie.	Akcje „ Łódzk. (100)	5	100		91,50		92		92	
Ruskie.	Ruskie listy zastawne	5			97,17				97 ¹ / ₆	
Ruskie.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125				132		105 ³ / ₅	
Ruskie.	Obligacje „ „	4 ¹ / ₂	100							
2. Wexle.										
	Berlin (Tal. 100) 2 mies.		92,857	112,95	112,80	112,87 ¹ / ₂	112,95	113,10	113,70	122 ² / ₅
	Gdańsk (100) „		92,857	112,80	112,65	112,72 ¹ / ₂	112,80	112,95		121 ² / ₂
	Hamburg (M. B. 300) „		140,355							
	Londyn (Ł. 1) 3 „		6,304		7,75	7,76	7,77		7,80	123 ³ / ₄
	Paryż (Fran. 300) 2 „		75,214	92,85	92,40			92,55	92,85	123 ¹ / ₃
	Wiedeń (Gul. 150) „		92,857			93,37 ¹ / ₂			93,75	100 ⁹ / ₁₀
	Petersburg (Rub. 100) 1 „		100	99,17		99,17				99 ¹ / ₆
3. Monety.										
	Półimperjal		5,15				6,30			122 ¹ / ₃
	Napoleonдор		5							
	Dukat holenderski		3				3,55			119 ¹ / ₃
	Rubel srebrny		1							
	Talar pruski		0,92.857							
	Gulden austriacki (papierowy)		0,62.906							

Warszawa.—Londyn.—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.—Amsterd.—Hamburg

STOPA SKUPU: bankowa: 6⁰/₁₀ 4 2¹/₂ 4 4 2¹/₂ 2¹/₂ —
gieldowa: — 3 (3¹/₄) 1¹/₂ 4 2¹/₂ (3) 1³/₄ (2) 2¹/₂ 1³/₄

Wiadomości bieżące.

— Towarzystwo drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej. Odpowiednio §§ 31, 34, 35, 37 i 39 ustawy, rada zarządzająca ma honor wezwać akcjonariuszów towarzystwa na jedenaste ogólne zgromadzenie zwyczajne, odbyć się mające dnia 4 (16) czerwca r. b. o godzinie 11 z rana, na banhofie stacji głównej w Warszawie, lub gdyby ilość akcjonariuszów była zbyt wielką, w lokalu przez pisma w Warszawie później oznaczyć się mającym.

Dla zasiadania na ogólnem zgromadzeniu, akcjonariusze złożyć powinni najpóźniej do dnia 21 maja (2 czerwca) r. b. o godzinie 3 po południu akcje właściwe lub też pożytkowe, najmniej w liczbie sztuk czterdziestu w kasie głównej dróg żelaznych w Warszawie lub też u jednego z domów bankierskich niżej wymienionych, a mianowicie: w Wrocławiu w kasie zjednoczenia bankowego szląskiego; w Amsterdamie u domu Lippmann, Rosenthal et comp.

w Berlinie u domu Feig et Pinkus; w Frankfurcie n. M. u domu J. Weiller synowie; w Krakowie u domu Antoni Helcel; w Brukseli u domu Brugmann synowie.

Akcje złożone być powinny przy załączeniu specyfikacji numerów tychże akcji, spisanej w trzech jednobrzmiących egzemplarzach i podpisanej. Jeden egzemplarz specyfikacji, poświadczony przez kasę, wręczony będzie składającemu akcje jako dowód przyjęcia depozytu, drugi egzemplarz pozostanie przy depozycie, trzeci zaś opatrzony stemplem towarzystwa dołączy się do karty wniescia akcjonariuszowi służącej. Odpowiednio temu specyfikacje depozytowe oznaczone będą numerami I, II, III. Zwrot depozytu nastąpi jedynie za złożeniem specyfikacji numerem pierwszym oznaczonej, a opatrzonej kwitem kasy, która depozyt przyjęła.

— Towarzystwo dr. ż. w. bydgoskiej ogłasza jednobrzmiące z powyższem wezwanie na ogólne zgromadzenie zwyczajne w dniu następnym, t. j. 17 czerwca r. b. o godzinie 11 z rana odbyć się mające.

— Losowanie serij obligacji cząstkowych 4% z pożyczki 150 milionowej, odbyło się w d. 1/13 b. m. w Banku Polskim. Wylosowano 47 sztuk serij, których N-ra są następujące: 29, 114, 320, 470, 553, 635, 667, 733, 738, 753, 934, 992, 1062, 1071, 1114, 1178, 1247, 1524, 1577, 1604, 1614, 1623, 1646, 1687, 1740, 1875, 1992, 2076, 2085, 2087, 2149, 2201, 2227, 2239, 2354, 2393, 2394, 2449, 2469, 2701, 2703, 2739, 2746, 2827, 2929, 2964, 2995.